

Елегія

Христо Ботев

Скажи, мій народе, ти, люду мій чесний,
Це хто тебе в рабській колисці гойдає?
Чи той, що спасителю в муках у хресних
Ребро копієм простромив по-звірячи,
Чи той, що весь час тобі хитро співає:
"Терпи, бо спасеться-бо тільки терплячий"?

Чи, може, намісник який їх,— він зветься
То сином Лойоли, то братом Іуди,-
Що брата продасть і в душі не здригнеться,
Для бідних же люті придумує муки —
Новий кірджалі? Ах, для нього ні люди,
Ні батько... всіх душить, як вловить у руки!

Це він? — ти скажи-бо. Мовчання народу!
І глухо і страшно дзвенять там кайдани.
Не чути і слів "Уперед за Свободу!"
Народ похмурнів, головою киває
На зброд в сюртуках, на той скот обраних
У рясках, що в серці їх Правди немає.

Киває народ, а з чола на могили
Кривавий піт йому ллється, все ллється.
Хреста йому в тіло живеє убили,
Іржа роз'їдає погродані кості,
А зміїще смокче з народа й сміється,
Як смокчуть і наші й чужії гості!

А раб бідний терпить, аж пада без сили,
Ми ж час цей берем, як початок "раю" —
Відколи хомут нам, мовляв, наділи,
Відколи кайдани скували народу.
А так уже вірим в скотинячу зграю —
Яка ніби й щастя нам дасть і свободу!

Переклад Павла Тичини